

9. Volby

Zapojení mladých lidí do veřejného života můžeme posoudit podle jejich angažovanosti ve volbách. V posledních volbách, kterými byly volby do zastupitelstev krajů v říjnu 2016, se očekávala od kandidátů určitá zkušenost, včetně spolupráce či členství v některé z politických stran a hnutí. To mohlo určitým způsobem limitovat mladé lidi k aktivní účasti jako kandidátů v těchto volbách. Větší zájem projeví mladí do 29 let při volbách do obecních či městských zastupitelstev, které proběhly v říjnu roku 2014.

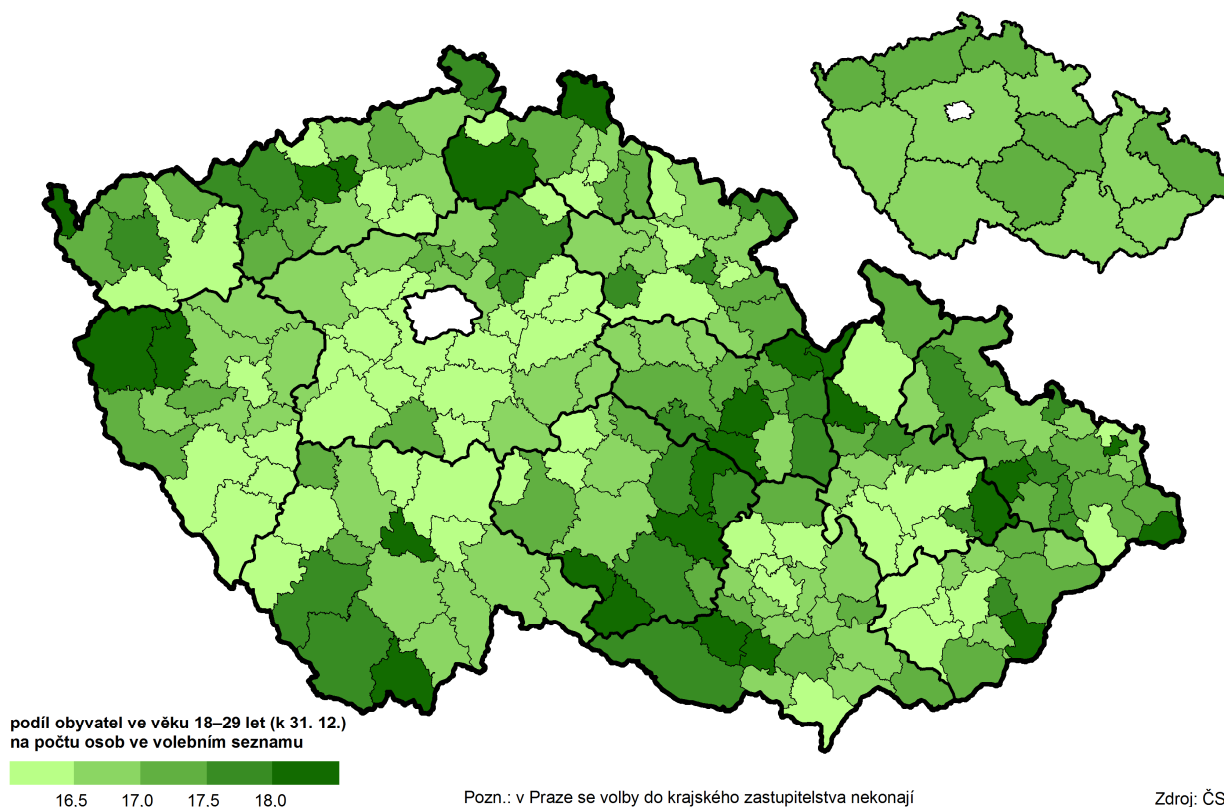
Volby do zastupitelstev krajů 2016

Možnost ovlivnit život v kraji mají mladí lidé prostřednictvím voleb do krajského zastupitelstva. V posledních volbách, které proběhly v roce 2016, odvolilo 30,58 % voličů zapsaných v seznamech voličů ve věku 18 a více let. Krajskou voličskou základnu tvořil téměř milion voličů, z tohoto počtu bylo 17,2 % ve věku 18 až 29 let. Tento podíl mladých mezi voliči se snižuje, ještě v roce 2000 tvořili jednu čtvrtinu ze zapsaných voličů.

Platní kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do zastupitelstev krajů

	Platní kandidáti				Zvolení zastupitelé			
	celkem	z toho ve věku 18–29 let		celkem	z toho ve věku 18–29 let			
		počet	v %		počet	v %		
2016	1 279	109	8,5	65	-	-		
2012	1 194	160	13,4	65	3	4,6		
2008	843	124	14,7	65	-	-		
2004	897	134	14,9	65	2	3,1		
2000	776	51	6,6	65	-	-		

Volební potenciál obyvatel ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů ve volbách do krajského zastupitelstva v říjnu 2016

Posoudit míru volební účasti mladých voličů není možné, neboť další podrobnější data o voličích nejsou k dispozici. Vyhodnotit tedy lze pouze aktivní zapojení mladých, kteří se přímo účastnili voleb jako kandidáti. V Moravskoslezském kraji se o mandát při posledních volbách ucházelo 1 279 kandidátů a z nich bylo 109 mladších 30 let. Dosažený podíl pouze 8,5 % z celkového počtu kandidátů byl druhý nejnižší v historii těchto voleb. V současném 65členném krajském zastupitelstvu nemá mladá generace žádného zástupce.

V krajských volbách v roce 2004 byli zvoleni 2 kandidát ve věku do 30 let a v roce 2012 dokonce 3 mladí zastupitelé.

Volby do zastupitelstev obcí 2014

Větší angažovanost mladých lidí se projevuje při volbách do obecních zastupitelstev (vč. zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů), kde se daleko více zapojují než u voleb do krajského zastupitelstva. Komunální volby probíhají každé 4 roky, poslední řádné volby se uskutečnily v říjnu 2014. Volební účast v těchto volbách byla vyšší než ve volbách do krajského zastupitelstva a dosáhla v kraji přes 38 %.

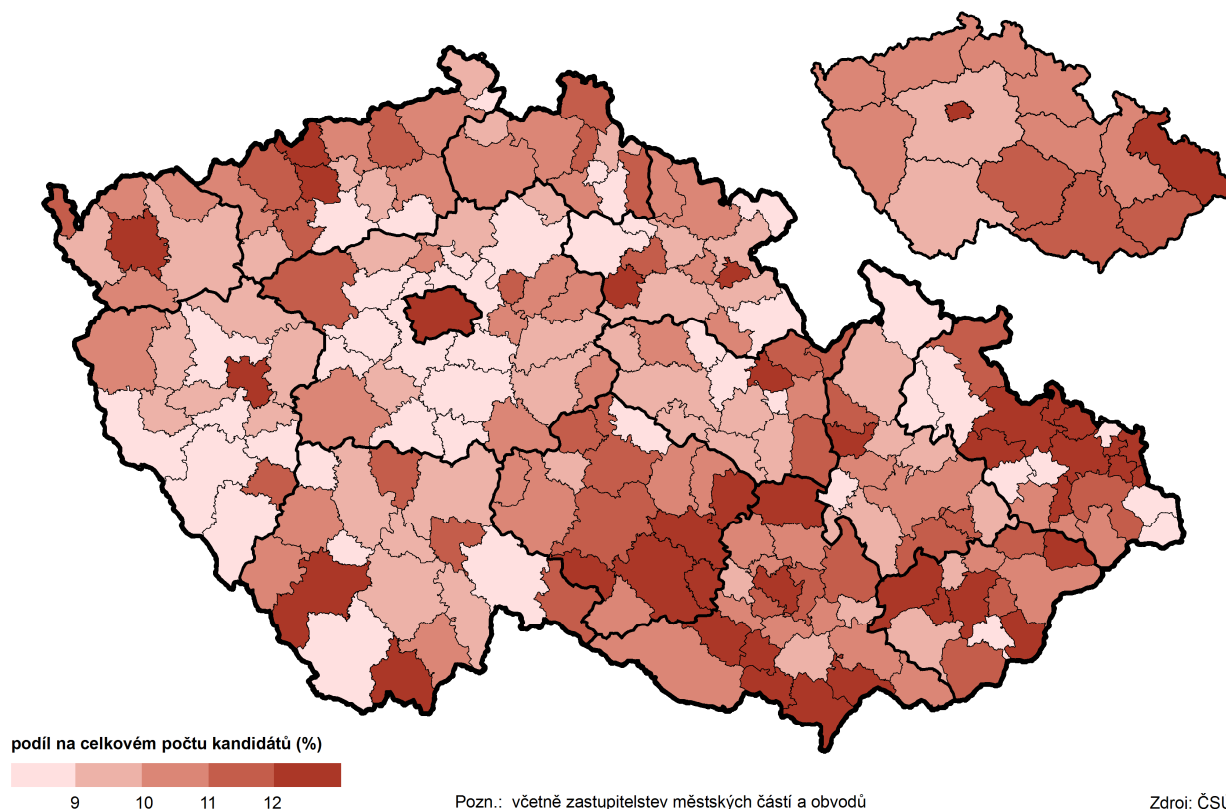
O členství v obecních zastupitelstvech se ucházelo 23 223 kandidátů. Nejmladších ve věku 18 let bylo 74 kandidátů. Ve věku do 30 let mělo zájem o práci v obecním či městském zastupitelstvu celkem 2 826 kandidátů. Z uvedeného počtu bylo 980 mladých žen, takže jejich zastoupení mezi mladými kandidáty dosáhlo 34,7 % a bylo tak o 0,6 p. b. vyšší než podíl žen mezi všemi kandidáty. Většina mladých kandidátů (84,5 %) nebyla členem žádné politické strany či hnutí, členství uvedlo 439 z nich.

Kandidáti a zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev

	Platní kandidáti					Zvolení zastupitelé				
	celkem	z toho ve věku				celkem	z toho ve věku			
		18–24 let		25–29 let			18–24 let		25–29 let	
		počet	v %	počet	v %		počet	v %	počet	v %
2014	23 223	1 162	5,0	1 664	7,2	4 201	37	0,9	146	3,5
2010	22 095	1 275	5,8	1 626	7,4	4 198	47	1,1	175	4,2
2006	19 428	920	4,7	1 254	6,5	4 243	38	0,9	164	3,9

Podíl mladých kandidátů ve věku 18 až 29 let na celkovém počtu kandidátů v kraji dosáhl 12,2 %, po Hl. m. Praze druhý nejvyšší podíl. Nejmenší zastoupení juniorů mezi kandidáty bylo evidováno v okrese Bruntál (9,8 %), naopak nejvyšší v okresech Karviná (15,0 %) a Ostrava-město (14,1 %). Z ještě podrobnějšího územního detailu podle správních obvodů ORP vzešly tyto podíly: nejmenší na Rýmařovsku (8,2 %), na opačné straně Těšínsko (18,7 %) a Havířovsko (18,2 %), přičemž dva posledně jmenované výsledky byly zároveň nejvyšší v celé ČR.

Kandidáti ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

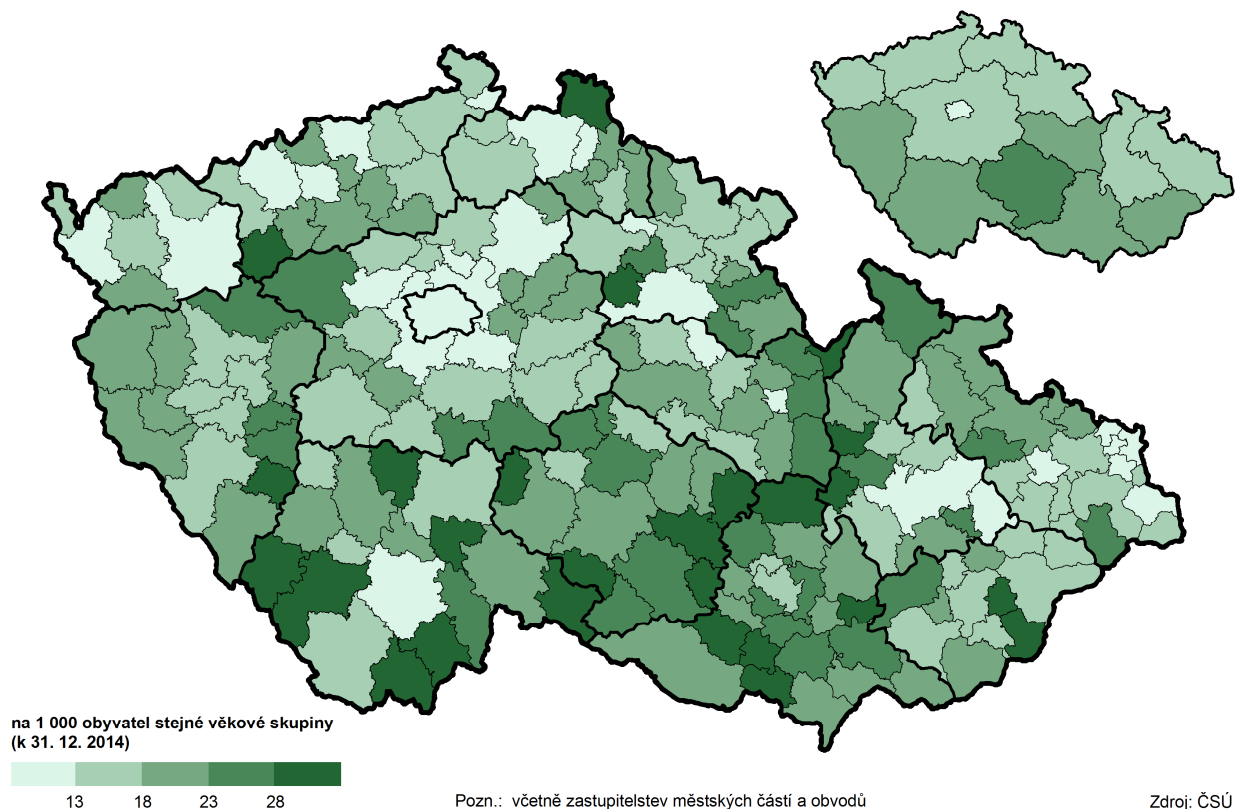

Platní kandidáti ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a okresů v říjnu 2014

	Platní kandidáti			z toho ve věku 18–29 let			Podíl kandidátů ve věku 18–29 let (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		mezi kandidáty celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Moravskoslezský kraj	23 223	7 910	34,1	2 826	980	34,7	12,2	12,1	12,4
v tom okres:									
Bruntál	2 968	1 099	37,0	290	109	37,6	9,8	9,7	9,9
Frýdek-Místek	4 617	1 458	31,6	478	147	30,8	10,4	10,5	10,1
Karviná	2 781	1 016	36,5	418	154	36,8	15,0	15,0	15,2
Nový Jičín	3 120	1 015	32,5	328	109	33,2	10,5	10,4	10,7
Opava	4 259	1 285	30,2	541	179	33,1	12,7	12,2	13,9
Ostrava-město	5 478	2 037	37,2	771	282	36,6	14,1	14,2	13,8

Trochu jiný pohled na zapojení juniorů do veřejného života jednotlivých obcí ukazuje podíl kandidátů-juniorů na celkovém počtu mladých lidí. V Moravskoslezském kraji kandidovalo 15,4 osob z každého 1 000 obyvatel ve věku 18 až 29 let. Nejvíce na Vítkovsku (27,9 ‰) a Frýdlantsku (26,2 ‰). Nejméně kandidujících z 1 000 obyvatel kraje ve věku 18 až 29 let bylo zaznamenáno na Bohumínsku (6,2 ‰), což bylo nejméně v celé ČR, a dále na Třínecku (8,8 ‰) a Karvinsku (8,9 ‰).

Osoby ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů kandidující ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

Z celkového počtu 4 201 obecních zastupitelů zvolených v roce 2014 jich bylo 183 ve věku do 30 let. Jejich podíl na celkovém počtu zastupitelů činil 4,4 %. Nejvyšší podíl mladých mezi zastupiteli bychom našli v okrese Opava (6,0 %), v členění podle správních obvodů ORP na Frenštátsku (14,1 %) a Vítkovsku (10,9 %). Podíl v SO ORP Frenštát pod Radhoštěm byl nejvyšší v ČR a v absolutním vyjádření udává, že z celkového počtu 78 zastupitelů nedosáhlo 30 let 11 zastupitelů. Nejméně mladých pak bylo zvoleno do zastupitelstev obcí okresu Karviná (2,0 %), resp. SO ORP Bohumín a Karviná, v nichž nebyl zvolen žádný zastupitel ve věku 18 až 29 let.

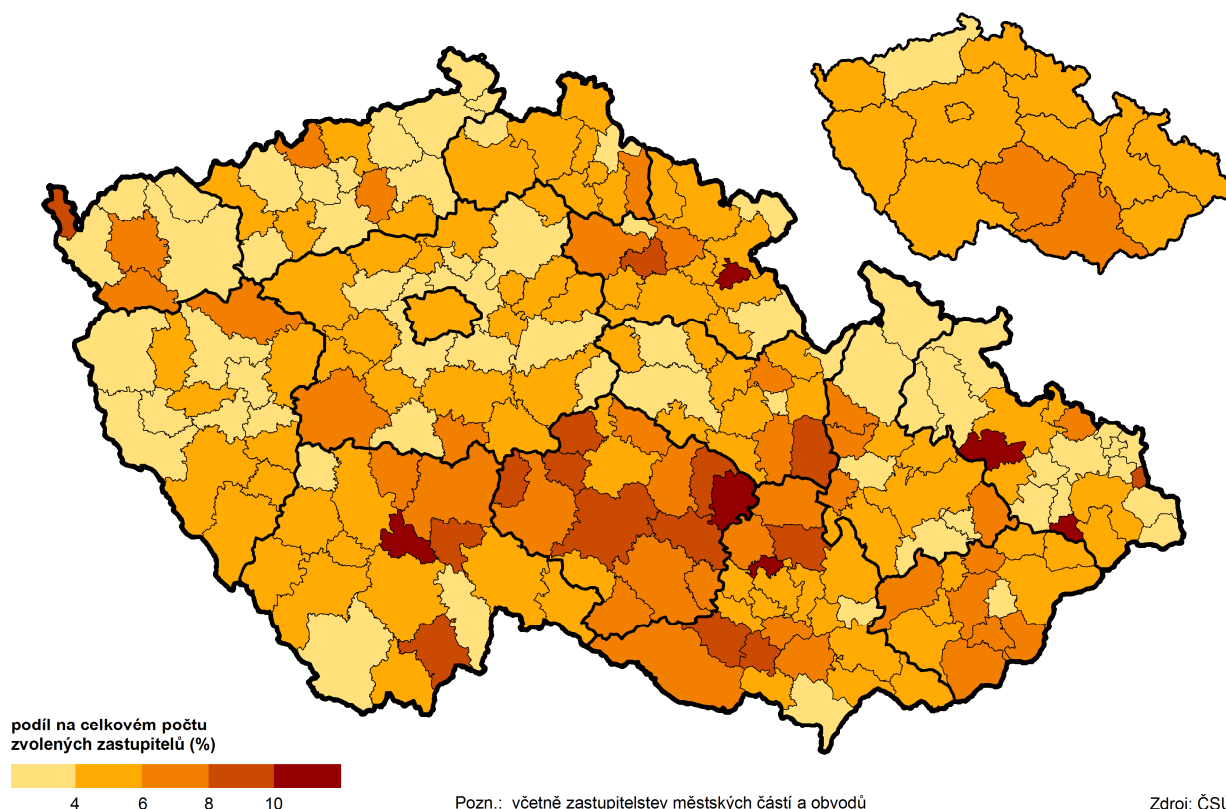

Zvolení zastupitelé ve volbách do obecních zastupitelstev podle pohlaví a okresů v říjnu 2014

	Zvolení zastupitelé			z toho ve věku 18–29 let			Podíl zastupitelů ve věku 18–29 let (%)		
	celkem	z toho ženy		celkem	z toho ženy		mezi zastupiteli celkem	mezi muži	mezi ženami
		počet	v %		počet	v %			
Moravskoslezský kraj	4 201	1 206	28,7	183	50	27,3	4,4	4,4	4,1
v tom okres:									
Bruntál	621	203	32,7	20	9	45,0	3,2	2,6	4,4
Frýdek-Místek	878	229	26,1	35	5	14,3	4,0	4,6	2,2
Karviná	343	102	29,7	7	2	28,6	2,0	2,1	2,0
Nový Jičín	690	211	30,6	34	9	26,5	4,9	5,2	4,3
Opava	1 015	256	25,2	61	18	29,5	6,0	5,7	7,0
Ostrava-město	654	205	31,3	26	7	26,9	4,0	4,2	3,4

Jak už bylo řečeno, mezi mladými kandidáty do 30 let převažovali muži, zaujímali 65,3 %. Mezi zvolenými mladými zastupiteli se podíl mužů ještě zvýšil a dosáhl 72,7 %.

Zvolení zastupitelé ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

Úspěšnost mladých kandidátů byla nižší než u starších kandidátů. Zatímco mezi staršími ve věku 30 a více let mandát získal téměř každý pátý kandidát, u mladších to byl každý 15. kandidát. Úspěšnost kandidátů-juniorů tak dosáhla v kraji hodnoty 6,5 %, čímž byla po Praze druhá nejnižší. Nejúspěšnější byli mladí kandidáti na Frenštátsku, kde ze 42 kandidátů získalo mandát 11 z nich, tj. úspěšnost 26,2 %. Na opačném konci bylo nejméně zvolených mladých kandidátů ve správních obvodech Karviná a Bohumín. V obou nebyl zvolen žádný kandidát, přičemž v prvním případě si mohli voliči vybrat z 91 kandidátů do 30 let a ve druhém z 31 kandidujících.

Úspěšnost kandidátů ve věku 18–29 let podle SO ORP a krajů
ve volbách do obecních zastupitelstev v říjnu 2014

